

## **Eksperta vērtējums par sabiedriskā pasūtījuma izpildi**

Recenzents: **Uldis Strautmanis**

Recenzētais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis: **Latvijas Sabiedriskais medijs**

Recenzētā pārraide/sadaļa: **LTV 1 “Rīta panorāma” (ar surdotulkojumu LTV7), “Panorāma”, “Dienas ziņas”, “Nakts ziņas”**

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: **detalizēti – 5 , virspusēji viss sacensību periods**

1 <https://www.youtube.com/watch?v=cJDZyaWN3ro>

2 <https://www.youtube.com/watch?v=34Jlr6v6jO4>

3 <https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/362264/zimju-valoda-dienas-zinas>

4 <https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/362314/rita-panorama>

5 <https://replay.lsm.lv/lv/skaties/ieraksts/ltv/361891/panorama>

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums/-i: **27.08.2025. – 15.09.2025.**

### **1.Vērtējums**

**1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.**

|                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Neatbilst                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Konkrētajos raidījumos, kas ir svarīgāko dienas ziņu apkopojums, nepietiekami tiek izcelts viens no gada nozīmīgākajiem sabiedriskajiem pasākumiem Latvijā (uzskatu, ka šogad Latvijā divi lieli notikumi – bērnu un jauniešu Dziesmu svētki un “Eurobasket 2025”). |

**1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Neatbilst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Gadiem sports ir pabērna lomā mediju galvenajās ziņās. Jā, ir atsevišķi sporta ziņas katru dienu, bet lielajos notikumos informācija pārsvarā tiek dota sporta ziņu blokā, nevis sabiedriskajā blokā (Panorāma, Dienas ziņas, Nakts ziņas, Rīta Panorāma, utt). Medijos ir kaut kādi aizspriedumi vai stereotips, ka sporta notikums nav sabiedrisks notikums, lai gan tā ir neatņemama sabiedrības sastāvdaļa. Runa ir par patiešām sabiedriski nozīmīgiem notikumiem. Piemēram, nesen šķēpmetēja Anete Sietiņa izcīnīja pasaules čempionātā sudraba medaļu, bet tas bija tikai sporta ziņās, nevis kā valstisks notikums. |

**1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Daļēji atbilst                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Ja vērtē tos sižetus, kur bija akcents uz “Eurobasket 2025”, tad tie daļēji atbilda standartiem. Iztrūka objektīvas kritikas par Latvijas izlases sniegumu vai Latvijas Basketbola savienības rīcību (piemēram, saruna ar LBS ģenerālsekretāru Kasparu Ciprusu, bet viens no skandalozākajiem gadījumiem – Latvijas žurnālistam nepamatoti atņēma akreditāciju – netiek apspriests. Sarunas un sižeti izteikti glaimojoši rīkotājiem vai ar faktu vienkāršu konstatēšanu, bez kritikas. |

**1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.**

|                                                          |
|----------------------------------------------------------|
| Atbilst.                                                 |
| Informācija bija pieejama arī cilvēkiem ar invaliditāti. |

**1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.**

|                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Daļēji atbilst.                                                                                                                                                                                                             |
| Neitralitāte subjektīvi netika ievērota, jo redzētie sižeti bija vairāk glaimojoši. Konkrētajā segmentā iztrūka daudzveidība, jo diezgan virspusēji un vienkārši pasniegta informācija sabiedriskā medija galvenajās ziņās. |

**1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.**

|         |
|---------|
| Atbilst |
|---------|

|                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Šajā vērtējumā viss korekti un nav iemesla kritizēt, jo arī informācijas pasniegšana īsti neskar konkrēto kritēriju. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.**

|          |
|----------|
| Atbilst. |
|----------|

|                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------|
| Līdzīgi kā 1.7. punktā, korekta informācijas pasniegšana, ja vērtē šo kritēriju. |
|----------------------------------------------------------------------------------|

**1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.**

|            |
|------------|
| Neatbilst. |
|------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Konkrētajos raidījumos nebija padziļinātas informācijas par notiekošo. Savukārt tiešraides ļoti pliekanas, virspusējas. Korespondenti no fanu zonas nebija sportu pārzinoši, līdz ar to nevar būt analītisks sižets un detalizēta informācija, ja žurnālists pilnībā nepārzina konkrēto jomu. Salīdzināt varētu ar budžeta pieņemšanu saeimā – diez vai tiešraidi no Saeimas veidos kāds sporta ziņu nodaļas cilvēks. Informācija par nozīmīgo notikumu sniegta ļoti minimālā apmērā šajos raidījumos. Ja salīdzina, tad hokeja čempionāta laikā no ārvalstīm bija lielāka uzmanība konkrētajos raidījumos, nekā tagad no turnīra Rīgā. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.**

|            |
|------------|
| Neatbilst. |
|------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Konkrētajos raidījumos informācija sniegta nedaudz vai vispār netika sniegta. Līdz ar to, piemēram, cilvēks, kuram neinteresē sporta ziņas, netiek informēts par Latvijā notiekošu Eiropas līmeņa sabiedrisku pasākumu. Uzsvēršu, ka Eiropas teritorijā šogad šis ir lielākais sporta notikums (gada lielākais notikums – pasaules čempionāts vieglatlētikā – notika Japānā). Citos punktos minētā kritika tikai veicina to, ka sports tiek atdalīts no sabiedriski nozīmīgiem notikumiem. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)**

Šajos raidījumos netika izmantota iespēja parādīt lielākai sabiedrībai Eiropas nozīmes notikumu. Rīta panorāmas intervijas labi izmantotas tālāk sociālajos tīklos, bet ne pilnvērtīgi. Sarunas kaut kādi izvilkumi noderētu ne tikai konkrētā dienā, bet var pieskaņot vēlāk citā kontekstā. Tas netika darīts.

## **2.Rekomendācijas**

### **2.1.Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?**

Šeit analizēti raidījumi ir nozīmīgākie LTV raidījumi ar savu vēsturi, tiem ir lielākā auditorija. Tāpēc ir nepieciešams krietni paplašināt informācijas iekļaušanu par nozīmīgo notikumu šajos raidījumos.

### **2.2.Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?**

Es teiktu, ka nepieciešama redakcionālo uzskatu fundamentāla pārskatīšana. "Straumes" triumfa gadījumā sižets netika rādīts "Panorāmas" izskaņā pie Kultūras ziņām vai tikai speciālajā kultūras ziņu raidījumā. Tiešraidēm jāpiesaista nozari pārzinošs žurnālists, arī raidījuma vadītājam tiešraidē nepieciešami specifiskāki jautājumi, kas radītu iespaidu, ka LTV interesē konkrētais notikums. Skatoties konkrētos raidījumus nebija priekšstats, ka LTV interesētu Eiropas čempionāts basketbolā.

### **2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.**

Viena piebilde par LSM.LV lietojumu, meklējot informāciju. Sporta ziņu bloks, kas šķietami ir daļa no "Panorāmas", arhīvā nav pieejams (tikai dažas dienas pēc ētera). Līdz ar to nevarēju analizēt konkrētās dienas sporta ziņu bloku, bet tikai pašus raidījumus, kas minēti recenzijas ievadā.

Ļoti vājš informācijas pasniegšanas veids konkrētajos raidījumos. Īpaši piecos, kurus detalizētāk skatījos. Krietni jāpārskata ziņu dienesta pieceja šādam lielam notikumam. Nezinu iemeslus, bet ceru, ka tas nav tikai tādēļ, ka LTV nebija raidtiesību.